

Сонатна форма

Студентки 3 курсу групи Г

Спеціальність 5.01010201

«Початкова освіта»

КВНЗ «ЗПК» ЗОР

Імшенецької Альони Володимирівни

Сонатна форма – це...

музична форма, що складається з трьох основних розділів:

- Експозиція – протиставляється головна і побічна партії.
- Розробка – теми розвиваються
- Реприза – повторюється експозиція з тональними змінами.

Особливість форми:

Розробка є центральною за своїм значенням, в ній проявляється основна ідея сонатної форми - конфліктність, динаміка розвитку. Ні в якій іншій формі немає такого визначального, «ідейного» значення.

В узагальненому виді схема форми така (тут і далі в схемах ГП - головна партія, ПП - , СП - сполучна партія, ЗП - заключна партія; у квадратних дужках зазначені розділи, які в різних варіантах форми можуть опускатися).

[Вступ]	Експозиція	[Разробка]	Реприза	[Кода]	
ГП [СП]	ПП [ЗП]	[ГП]	[СП]	[ПП]	[ЗП]
Т	Д	Т	Т		

Три основні класи сонатних форм

В інших
частинах
циклу та
інших
жанрах

Allegro

Різновиди
сонатної
форми(з
подвійною
експозицією
і сонатина)

Експозиція

це початковий розділ форми, в ній представлені основні протиставлення тональностей.

Розробка

місце розвитку та доведення контрасту до вищої фази свого протиставлення, до визрівання нової якості в матеріалі, в способах розгортання матеріалу, в драматургії руху тональних планів.

Реприза

момент дозволу, який накопив енергетичного заряду і протиріч, усунення попередніх форм розвитку та одночасно повернення до вихідного, але з переродженням матеріалу як наступної фази руху тематизму і перетворення його в нову якість.

ЕКСПОЗИЦІЯ

Головна партія (гармонійна і тематична форма, форма)- висловлення основної думки твору, має 2-3 контрастні елементи, верховенство тоніки. Тут рідкісні жанрові теми. форма: період або велика пропозиція.

Єднальна партія (гармонійна будова і тематизм) – нестійкий розділ, її роль- перехід від головної партії до побічної. Часто побудована на мотивах головної партії, інколи має проміжну тему.

Побічна партія (гармонійна будова, тематизм, форма, зрушення) – у всьому протистоїть головній партії; триває довше, ніж головна. Встановлюється нова тональність. Вона більш вільніша і може мати кілька тем. Форма; двочастинна або велика пропозиція. Зрушення - раптове порушення характеру и поява контрастних елементів колишніх партій.

Різновиди сонатної форми:

- В концерті – з подвійною композицією. (XVIII ст.- XIX ст.)
- Сонатина - без розробки, має «легкий» характер.

Людвіг ван Бетховен

Його творчість була кульмінацією для сонатної форми.

- «Місячна соната»
- «Патетична»
- тощо.

Вольфганг Амадей Моцарт і Франц Йозеф Гайдн

